

Vsebina regionalnega prostorskega plana – vzorec dokumenta

Ljubljana, 23. 03. 2026

Dokument:	Vsebina regionalnega prostorskega plana – vzorec dokumenta Racionalizacija poglavij – marec 2026
Naročnik:	Republika Slovenija – Ministrstvo za Naravne vire in prostor MNVP
Predstavnik naročnika:	Valentina Lavrenčič
Poslovodeči partner:	Urbanistični inštitut Republike Slovenije
Predstavnik poslovodečega partnerja:	dr. Igor Bizjak
Člani projektne skupine:	<i>Navodilo je pripravljeno ob upoštevanju prvih osnutkov RPP ter ob sodelovanju podjetij LUZ, ACER in LOCUS ter prof. dr. Aleša Mlakarja</i>
Vodja projekta na strani poslovodečega partnerja:	<i>Simon Koblar</i>
Odgovorna oseba na strani poslovodečega partnerja:	dr. Igor Bizjak

Kazalo vsebine

1	Uvod.....	3
1.1	Vsebina regionalnega prostorskega plana	3
1.2	Območje obravnave.....	3
2	Cilji in prednostne naloge prostorskega razvoja regije	3
2.1	Vizija in cilji prostorskega razvoja regije	3
2.2	Prednostne naloge prostorskega razvoja regije.....	4
3	Usmeritve za prostorski razvoj regije.....	4
4	Zasnova prostorskega razvoja regije	5
4.1	Zasnova razvoja poselitve	5
4.1.1	Mesta, druga urbana naselja in druga naselja pomembna za razvoj regije	5
4.1.2	Okvirna območja za dolgoročni razvoj naselij	5
4.1.3	Območja funkcionalnega povezovanja.....	5
4.1.4	Podeželje	5
4.2	Razvoj dejavnosti	6
4.2.1	Stanovanjska oskrba.....	6
4.2.2	Omrežje pomembnejše družbene infrastrukture.....	6
4.2.3	Prednostna območja za gospodarski razvoj	6
4.2.4	Večja nakupovalna središča.....	6
4.2.5	Prednostna območja za razvoj turizma	6
4.2.6	Prednostna območja za razvoj kmetijstva	6
4.2.7	Prednostna območja za razvoj gozdarstva	6
4.2.8	Prednostna območja za pridobivanje mineralnih surovin.....	7
4.3	Zasnova omrežja gospodarske javne infrastrukture	7
4.3.1	Prometna infrastruktura.....	7
4.3.2	Sistem trajnostne mobilnosti	7
4.3.3	Energetska infrastruktura	7
4.3.4	Lokalne gospodarske javne službe s področja varstva okolja	8
4.4	Zasnova razvoja v krajini	8
4.4.1	Zasnova razvoja in varstva krajine	8
4.4.2	Zasnova zelenega sistema	8
4.5	Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami.....	8
4.5.1	Obramba.....	8
4.5.2	Zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečam.....	9
4.5.3	Prilagajanje na podnebne spremembe	9
5	Izvajanje RPP	9
6	Spremljanje izvajanja RPP	9

1 Uvod

V uvodnem poglavju se najprej na kratko predstavi regija, za katero se RPP pripravlja. npr. kratek geografski oris regije (npr. lega v mednarodnem prostoru in znotraj države. Predvsem naj se izpostavi posebne značilnosti, ki vplivajo na prostorski razvoj – npr. goratost, obmejnost, lega ob morju, število prebivalcev, razporeditev poselitve, stopnja razvitosti regije).

Obseg: 1.000–2.000 znakov s presledki.

1.1 Vsebina regionalnega prostorskega plana

V tem poglavju se predstavi vsebina in struktura dokumenta ter navedejo vse priloge. Nato se povzame struktura dokumenta, prikaže oziroma opiše se medsebojna razmerja do nadrejenih in ključnih podrejenih prostorskih dokumentov, zakonskih predpisov, idr.

Primer:

Regionalni prostorski plan je strateški dokument ..., sestavljen je iz tekstualnega (ta dokument) in grafičnega dela

Grafični del RPP

Spremljajoča gradiva RPP:

- Izhodišča za pripravo RPP
- Prikaz stanja prostora
- Okoljsko poročilo in dodatek za naravo
- Poročilo o sodelovanju z javnostjo
- Strokovne podlage:
 - Urbanistična zasnova
 - Krajinska zasnova
 - Ostale strokovne podlage, ki bodo uporabljene pri pripravi RPP
- obrazložitev in utemeljitev
- povzetek za javnost

1.2 Območje obravnave

Navezava na karto: 1. Območje obravnave

Navede se območje razvojne regije kot območje obravnave, za katerega se našteje občine, ki se na tem območju nahajajo ter umestitev znotraj Slovenije.

Obseg: 1.000–2.000 znakov s presledki.

2 Cilji in prednostne naloge prostorskega razvoja regije

Navezava na karto: 2. Zasnova prostorskega razvoja

Obseg poglavja in podpoglavij: 15.000–20.000 znakov s presledki.

2.1 Vizija in cilji prostorskega razvoja regije

Za vsako regijo se oblikuje lastno vizijo, ki pa mora biti usklajena z ReSPR50 in RRP. V njej se poudari značilnosti regije in poda splošno usmeritev njenega razvoja.

Določijo se cilji prostorskega razvoja regije (v obsegu med štiri in šest ciljev) in prioritete za udejanjanje teh ciljev. Cilji naj bodo specifični za regijo in naj smiselno služijo udejanjanju vizije prostorskega razvoja regije.

Obseg: 4.000–6.000 znakov s presledki.

2.2 Prednostne naloge prostorskega razvoja regije

Določijo in opišejo se prednostne naloge prostorskega razvoja regije.

3 Usmeritve za prostorski razvoj regije

Obseg: 2.000–4.000 znakov s presledki.

Gre za strateške – konceptualne usmeritve kot jih določa ZUreP-3. Predstavljajo vezni člen med usmeritvami iz strategije prostorskega razvoja (ReSPR50) ter zasnovo prostorskega razvoja regije.

Regionalni prostorski plan vsebuje usmeritve za prostorski razvoj regije, predvsem usmeritve za razvoj poselitve, razvoj gospodarske javne infrastrukture in urejanje krajine s poudarkom na ohranjanju krajinske identitete. Usmeritve se prednostno predložijo glede na pomembne razvojne možnosti ali probleme v razvojni regiji. Občine te usmeritve upoštevajo pri pripravi svojih prostorskih aktov (6. odstavek 75. člena ZUreP-3).

Delitev na podpoglavja je prepuščena posameznemu izdelovalcu. Podpoglavja so lahko razdeljena po tematiki:

- Usmeritve za razvoj poselitve
- Usmeritve za razvoj gospodarske javne infrastrukture
- Usmeritve za razvoj gospodarstva
- Usmeritve za urejanje krajine,

Ali po problemskih območjih:

- odmaknjena, gorska in obmejna problemska območja
- razvoj drugih posebnih območij v regiji, npr. morja in obale
- druga območja funkcionalnega povezovanja (čezmejni vplivi in povezave s sosednjimi regijami)

Oziroma kako drugače, glede na želje in specifikke regije. Ključno je, da se vsebinsko zajame tematike 75. člena ZUreP-3.

4 Zasnova prostorskega razvoja regije

To so ključna vsebinska poglavja, ki dajejo usmeritve za umeščanje v prostor. Večina vsebin se prikaže tudi kartografsko. Grafični in besedilni del morata biti usklajena.

Pri vsebinah, ki segajo na območje več regij, je potrebno sodelovanje med pripravljavci RPP. Pri tem lahko ključno vlogo odigra pristojno ministrstvo, ki bo imelo pregled nad pripravo vseh RPP-jev.

4.1 Zasnova razvoja poselitve

Naveza na karto: 3. Zasnova razvoja poselitve

4.1.1 Mesta, druga urbana naselja in druga naselja pomembna za razvoj regije

V ReSPR50 določena središča ravni I do IV se ne spreminjajo. Ta središča se za celovit prikaz omrežja središč vključijo na karto. Kriterije za določitev drugih naselij pomembnih za razvoj regije določa ReSPR50 (Poglavje 4.2.1, 7 odstavki). V skladu s sestankom na temo poselitve (UIRS, 6. 3. 2026) se v RPP poleg drugih naselij pomembnih za razvoj regije določijo in kartografsko prikažejo tudi oskrbna naselja. Za njihovo določitev ni jasno določenih kriterijev. Načeloma gre za kraje, kjer je smiselno koncentrirati oskrbo (trgovina, pošta, bankomat, bencinska črpalka, morda lekarna, kmetijska zadruga, JPP ...) zaradi lege kraja (prometna dostopnost) in gravitacijskega zaledja. V RPP se lahko takim naseljem pripiše pričakovane / potrebne funkcije.

4.1.2 Okvirna območja za dolgoročni razvoj naselij

Skladno s 75. členom ZUreP-3. RPP določi okvirna ODRN. Po ReSPR50 se ODRN določi za središča I.–IV. ravni in tista, ki se kot druga naselja v skladu s kriteriji ReSPR50 določijo v RPP (podpoglavji 5.1.1. Urejanje in razvoj naselij in 5.1.7 Območja za dolgoročni razvoj). Cilj ReSPR50 je krepitev razvojne vloge središčnih naselij, ki oskrbujejo svoja gravitacijska območja. ODRN se določi okvirno, primerno podrobnosti RPP – predlaga se prikaz na ravni naselja, v besedilnem delu se lahko podrobneje opredeli mikrolokacijo.

4.1.3 Območja funkcionalnega povezovanja

Širše mestno območje je povzeto po UZ za RPP, ki tudi poda usmeritve za načrtovanje znotraj širšega mestnega območja (ŠMO). Opredeli se lahko tudi območje somestij in stičnih naselij. Namesto stičnih naselij se lahko pri središčnih naseljih navede, katera stična naselja pripadajo posameznemu središču. Seznam se opredeli v atributivni tabeli seznama središč ter v besedilnem delu. Po potrebi se lahko na karto doda povezave s sosednjimi območji.

4.1.4 Podeželje

Po ReSPR50 se podeželje deli na:

- jedrno podeželje
- odmaknjeno podeželje – območja s posebnimi razvojnimi izzivi (območja "praznjenja")
- podeželje v zaledju mest in urbanih naselij (podeželje v okviru ŠMO)

Širitev poselitve na podeželju z okoljskega vidika ni primerna, zaradi večjih vplivov na tla (prednostno naj se naselja zgoščujejo, izkoristi naj se degradirane površine, tako da ni potrebno posegati na obstoječa nepozidana zemljišča), zrak (v zgoščenih naseljih je možna uporaba JPP, razdalje za pot na delo in do trgovin so manjše, zato je manj emisij iz prometa; možne so izvedbe daljinskega ogrevanja, kar tudi zmanjšuje emisije v zrak), svetlobno onesnaževanje (nova razsvetljava ni potrebna, če se naselja ne širijo navzven in ne nastajajo nove kritične točke).

4.2 Razvoj dejavnosti

Navezava na karto: 4. Zasnova razvoja dejavnosti

4.2.1 Stanovanjska oskrba

- območja za javna najemna stanovanja
- prednostna območja za stanovanjsko oskrbo
- prednostna območja za prenovu

4.2.2 Omrežje pomembnejše družbene infrastrukture

- zdravstvo (zdravstveni dom, zdravstvena postaja, zdravstvena ambulanta, veterinarska ambulanta, veterinarska klinika, bolnišnica, lekarna, zdravilišče)
- socialno varstvo (zavod za starejše, varstveno delovni center)
- izobraževanje (visoko šolstvo, srednja šola)
- javna uprava (javni zavodi – državni, občinski in medobčinski)
- sodstvo
- kultura
- raziskovalna dejavnost
- šport (športni center, druge površine za šport)
- pošta

4.2.3 Prednostna območja za gospodarski razvoj

Prednostna območja za industrijsko, obrtno, poslovno rabo, logistične centre, ipd. Definirati je potrebno tudi območja za umazano industrijo, opredelitev industrijskih con za težko industrijo.

ReSPR50 določa, da se gospodarske cone prednostno razvijajo v središčih 1. in 2. ravni, izjemoma pa tudi v središčih 3. in 4. ravni. V kolikor gospodarske cone ustrezajo postavljenim kriterijem v ReSPR50 (poglavje 5.1.4) jih je smiselno povezati v obstoječ sistem naselij, jim zagotoviti dostopnost ipd. Širitve gospodarskih con in načrtovanje novih je upravičeno samo v primeru, da so obstoječe cone zapolnjene, ter v navezavi na središča, za katera se določajo ODRN.

4.2.4 Večja nakupovalna središča

Nakupovalna središča večja kot 5.000 m² bruto tlorisne površine se uredijo v središčih policentričnega urbanega sistema. Za dodatne usmeritve glej ReSPR50.

4.2.5 Prednostna območja za razvoj turizma

Razvoj turistične in rekreativne infrastrukture.

4.2.6 Prednostna območja za razvoj kmetijstva

- območja agrarnih operacij (namakanje);
- območja trajnih nasadov (območja vinogradov, sadovnjakov in hmeljišč);
- območja rastlinjakov - pogoje določa Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ)

V RPP se določi območja za intenzivno kmetijsko proizvodnjo na regionalni ravni predvsem z vidika samooskrbe regije; nujno je načrtovanje melioracij, predvsem namakanja v povezavi z razpoložljivimi vodnimi viri. RPP naj določi splošna območja oziroma dele regije, kjer se spodbuja namakanje in urejanje vodnega režima – ne pa konkretnih lokacij.

4.2.7 Prednostna območja za razvoj gozdarstva

V povezavi z lesno predelovalno industrijo.

4.2.8 Prednostna območja za pridobivanje mineralnih surovin

Prednostna območja za pridobivanje mineralnih surovin - ReSPR50 določa usmeritve v poglavju 5.3.2.4., usmerjanje dejavnosti na čim manjše število lokacij, manjše kope naj se zapira; pregled pobud in želja na regionalni ravni.

4.3 Zasnova omrežja gospodarske javne infrastrukture

4.3.1 Prometna infrastruktura

Navezava na karto: 5. Zasnova razvoja prometne infrastrukture

Za razvoj urbanih naselij in reševanje prometne problematike je nujna integracija prometnega in prostorskega načrtovanja. Zagotavljanje mobilnosti prebivalstva zahteva dobro prometno povezanost in organizacijo prometa, tako na ravni naselij kot na regionalni ravni in znotraj širših mestnih območij in drugih območij funkcionalnega povezovanja.

Predlagane vsebine:

- omrežje cest
- omrežje železnic
- pomorski in rečni promet (tudi plovnost za turistične in rekreacijske namene)
- omrežje letališč
- vozlišča, prometni terminali za tovorni promet in transportna logistika
- povezave s sosednjimi območji

4.3.2 Sistem trajnostne mobilnosti

Navezava na karto: 5. Zasnova razvoja prometne infrastrukture

Predlagane vsebine:

- javni potniški promet
- kolesarsko omrežje
- večmodalna vozlišča

4.3.3 Energetska infrastruktura

Navezava na karto: 6. Zasnova razvoja energetske infrastrukture

Prednostna območja za proizvodnjo električne energije

- za izrabo obnovljivih virov energije – sončne, vetrne, hidroelektrarne
- termoelektrarne, jedrska elektrarna
- toplotne + območja oskrbe s toplotno energijo - z vidika zraka je smiselno, da se z RPP spodbuja več daljinskih ogrevalnih sistemov namesto malih kurilnih naprav.

Razvoj električnega omrežja

- prenosno omrežje
- distribucijsko omrežje
- transformatorske postaje

Razvoj plinovodnega omrežja

- območja oskrbe s plinom

Skladišča naftnih derivatov

Območja funkcionalnega povezovanja

- poenotenje lokalnih energetskih konceptov
- povezave s sosednjimi območji

4.3.4 Lokalne gospodarske javne službe s področja varstva okolja

Navezava na karto: 7. Zasnova razvoja okoljske infrastrukture

Oskrba s pitno vodo

- vodovodno omrežje
- območja oskrbe z javnim vodovodom
- vodovarstvena območja
- območja funkcionalnega povezovanja + povezave s sosednjimi območji

Zbiranje in čiščenje komunalne odpadne vode

- kanalizacijsko omrežje
- območja oskrbe s kanalizacijo
- območja funkcionalnega povezovanja + povezave s sosednjimi območji

Zbiranje in uničevanje odpadkov

- Zbirni centri
- Kompostarne
- Sežigalnice
- Območja funkcionalnega povezovanja in povezave s sosednjimi območji.

Izpostaviti omejene kapacitete obstoječih zbirnih centrov in pomanjkanje prostorskih rezerv za prihodnje potrebe. Preveritev možnosti na ravni regije za zbiranje in sortiranje odpadkov, za uničevanje odpadkov ter opredelitev možnih lokacij (kompostarne, sežigalnice, ipd.).

4.4 Zasnova razvoja v krajini

4.4.1 Zasnova razvoja in varstva krajine

Navezava na karto: 8. Zasnova razvoja in varstva krajine

Predstavi se vsebine, ki so prikazane na karti (podroben opis vsebin je v navodilih za izdelavo RPP).

- Območja poudarjenega varstva krajine
- Območja ohranjanja in obnove značaja krajine
- Območja posebnih ukrepov

4.4.2 Zasnova zelenega sistema

Navezava na karto: 9. Zasnova zelenega sistema

Predstavi se vsebine, ki so prikazane na karti (podroben opis vsebin je v navodilih za izdelavo RPP).

- območja poudarjenega ohranjanja ekoloških funkcij in prilagajanja na podnebne spremembe
- območja krepitve družbenih funkcij
- območja čezmejnega povezovanja

4.5 Obramba, zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

Navezava na karto: 10. Obramba, zaščita in varstvo pred nesrečami

4.5.1 Obramba

Prostor je eden najpomembnejših dejavnikov pri zagotavljanju obrambe države, zato se območja, ki imajo zaradi svojih posebnih naravnih lastnosti strateški pomen za obrambo države, praviloma ohranja v primarni, to je gozdni ali kmetijski rabi – ta območja je potrebno določiti v RPP. Prav tako se določi lokacije morebitnih novih objektov obrambnega sistema. Po drugi strani se predvsem urbana območja, ki so trenutno namenjena obrambi – npr. stare vojašnice lahko nameni drugim dejavnostim.

4.5.2 Zaščita in varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečam

Posebno pozornost je potrebno nameniti preventivnemu ravnanju in ukrepom, zlasti na področju prostorskega načrtovanja, upravljanju z vodami, prevozu nevarnih snovi, gradnji stavb, itd. V tem poglavju se glede na specifiko regije opredeli problematična področja in poda preventivne ukrepe zaščite pred naravnimi nesrečami.

Za uspešno izvajanje nalog zaščite, reševanja in pomoči se načrtuje in uporablja območja, namenjena delovanju sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami in zagotavlja možnosti za razvoj teh območij.

Na karti se prikažejo lokacije SEVESO objektov. Njihove lokacije in varovalne pasove se upošteva pri umeščanju drugih dejavnosti.

4.5.3 Prilagajanje na podnebne spremembe

Usmeritve za trajnostno organizacijo in namensko rabo prostora, ki ustvarja pogoje za zmanjševanje rabe neobnovljivih energetskega virov s strani sektorjev, ki so največji povzročitelji izpustov toplogrednih plinov – energetike, prometa, industrije, stanovanj, trgovine in kmetijstva. Vsebina se lahko že sproti vključi v posamezna poglavja.

5 Izvajanje RPP

Naveza na karto: 11. Zasnova načinov urejanja prostora

Upravljalški ukrepi – opredeli se upravljalške ukrepe za izvajanje RPP

Prostorski ukrepi

- območja DPN,
- območja medobčinskih OPPN,
- območja OPPN skupnega pomena,
- naselja za katera je treba izdelati UZ,
- območja krajine, za katera je treba izdelati KZ.

6 Spremljanje izvajanja RPP

Za spremljanje izvajanja RPP se izbere relevantne kazalnike, pri čemer naj se v čim večji meri izhaja iz kazalnikov, ki se že spremljajo. Za vsebine, ki se jih ne da zajeti z obstoječimi kazalniki, se lahko predvidi regijsko specifične kazalnike.

Obstoječi kazalniki

V ReSPR50 je določen nabor kazalnikov za spremljanje izvajanja strategije. Nekateri od teh kazalnikov se uporabljajo tudi za spremljanje prostorskega razvoja v okviru poročila o prostorskem razvoju, ter v sistemu spremljanja stanja prostorskega razvoja: <https://pis.eprstor.gov.si/pis/sspr> Določene kazalnike se spremlja tudi pri regionalnih razvojnih programih.

V RPP se iz obstoječih kazalnikov izbere ustrezne kazalnike glede na specifike regije.

Kazalniki pomembni za regijo

V primeru, da posamezna regija opredelili specifične izzive na področju prostorskega razvoja, kateri ne bodo zajeti z zgoraj omenjenimi kazalniki, lahko predlaga dodaten nabor kazalnikov.